

**Informatienota voor de raad**

Datum 12 augustus 2020

|              |                           |
|--------------|---------------------------|
| Onderwerp    | Statushouders aan de slag |
| Versienummer | V1.                       |

Portefeuillehouder Klaas Sloots

Informant RM Stevens  
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling  
Telefoon 038 498 2212  
Email RM.Stevens@zwolle.nl  
Bijlagen NVT

**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

1. De voortgang van het project statushouders en de onderliggende deelprojecten;
2. De beantwoording van de motie van de fractie van de VVD 'Samenwerkingsverbanden met taalscholen' en de toezeggingen van het college.

Datum

12 augustus 2020

## Inleiding

Met het raadsvoorstel van 12 februari 2019 heeft u ingestemd met het plan van aanpak 'integratie van statushouders in Zwolle ter voorbereiding op de nieuwe Inburgeringswet'. Inmiddels wordt uitvoering gegeven aan dat plan en hebben we de eerste (voornamelijk kwantitatief) resultaten van onze inspanningen middels de informatienota van 17 december 2019 'Statushouders aan de slag' met u gedeeld.

Met deze beslisnota informeren wij u over de voortgang van de voorbereidingen die wij treffen voor de invoering van de nieuwe inburgeringswet per 1 juli 2020 en beantwoorden wij tevens de motie van 1 april 2020 'Samenwerkingsverbanden met taalscholen' en geven uitvoering aan de gedane toezeggingen van het college.

1. Verzoekt het college: Bij de verdere uitwerking van het plan van aanpak Statushouders naast het wettelijk vereiste keurmerk, ook samenwerkingsverbanden met bonafide taalscholen aan te gaan om risico's op fraude te verkleinen, de Raad in het najaar van 2020 te informeren (motie).
2. Na het zomerreces wordt een informatienota aangeboden aan de raad over de voortgang op het gebied van statushouders (toezegging).
3. Voor de zomer wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot o.a. de aanbesteding, casemanagement en budgettering (toezegging).
4. Wethouder Sloots zegt toe dat de doelgroep zelf zal worden betrokken bij onder andere de evaluatie en de mogelijke bijstelling van beleid (toezegging).
5. Wethouder Sloots zegt toe dat er jaarlijks gerapporteerd zal worden over de resultaten van de inburgeringstrajecten (toezegging).

## Kernboodschap

### *Borgen kwaliteit, voorkomen van fraude*

De nieuwe inburgeringswet wordt per 1 juli 2021 ingevoerd. Belangrijkste wijziging ten opzichte van de huidige inburgeringswet is dat de gemeente de regie voert over het inburgeringsproces en daarmee ook verantwoordelijk wordt voor de inkoop van inburgeringstrajecten.

Met de gemeenten in de regio IJssel-Vecht zijn we ons aan het voorbereiden op de inkoop van (duale) inburgeringstrajecten. Er is bijzondere aandacht voor flexibiliteit, trajecten op de werkvloer en kwaliteit. De kwaliteit borgen we onder andere door alleen 'Blik op werk' gecertificeerde partijen te contracteren én van onze lokale (voormalige) WSW organisaties (voor Zwolle is dit Tiem) gebruik te maken.

Om de kwaliteit niet alleen op papier te borgen houdt de gemeentelijke regievoerder periodiek contact met inburgeraar én docent. Tenslotte leggen we met gecontracteerde partijen vast dat iedere leerling gemonitord wordt op absentie en prestaties en dat hier periodiek verslag van uitgebracht wordt. Op deze wijze verkleinen we de kans op fraude door de aanbieder en vergroten het succes op een geslaagde inburgering (*beantwoording motie*).

### *Voortgang aanbesteding*

De nieuwe inburgeringswet kent 3 routes, de onderwijsroute, de B1- en Z-route. Inburgeraars die kiezen voor de onderwijsroute, ter voorbereiding op regulier onderwijs, krijgen financiële ondersteuning van DUO. Alleen voor ondersteuningsvragen naast hun opleiding is de gemeente in beeld. De inburgeraars die de B1-route volgen zijn verplicht hun inburgeringsdiploma te halen binnen de afgesproken periode van 2 of 3 jaar.

Datum 12 augustus 2020

De Z-route is voor inburgeraars met géén of een laag onderwijsniveau. Naast inburgeren proberen we hen zoveel mogelijk in de praktijk te laten leren. Dat praktijkleren laten we, door middel van inbesteden, uitvoeren door Tiem (Tiem is immers eigendom van de gemeente Zwolle).

In oktober 2020 verwachten we het bestek voor zowel de B1- als de Z-route aan de colleges in de regio IJssel-Vecht ter besluitvorming voor te kunnen leggen. We kunnen dan in regionaal verband eind 2020 het bestek publiceren.

### *Casemanagement en budgettering*

Medio 2019 zijn we begonnen met het aanstellen en uitvoering geven aan regievoering (voormalig casemanagement). Dat passen we toe bij de groep statushouders die sinds 2014 in Zwolle zijn komen wonen en bijstandafhankelijk zijn én bij de statushouders die nieuw instromen. De regievoerder neemt een assessment af en maakt samen met de statushouder een Persoonlijk InburgeringsPlan. Hierin worden doelen en afspraken vastgelegd die de kans op (arbeids)participatie en uitstroom uit de bijstand verhogen. De regievoerder ondersteunt de statushouder bij het realiseren van de doelen, bewaakt de voortgang van de gemaakte afspraken. Zo nodig kan een sanctie opgelegd worden indien een statushouder zich zonder geldige reden niet aan de gemaakte afspraken houdt. De regievoerders groeien in hun rol. Ter ondersteuning wordt dit najaar gestart met een cursusreeks regievoering; uitvoering geven aan de participatie- en nieuwe inburgeringswet, gesprekstechniek, omgaan met culturele verschillen, etc.

Sinds begin 2019 worden alle nieuwe inburgeraars gebudgetteerd én alle inburgeraars die kampen met schuldenproblematiek; de vaste lasten worden gedurende een vooraf vastgestelde periode ingehouden zodat voorkomen wordt dat schulden ontstaan en/of groter worden. Inmiddels zijn 2 organisaties in de stad aangesteld om naast budgetteren (uitvoering gemeente) ondersteuning te bieden bij financiële zelfredzaamheid. Dat kan individueel en/of in groepsverband. Voorop staat dat er maatwerk geboden wordt zodat statushouders zo snel mogelijk zelfstandig een financiële huishouding kunnen voeren.

### *Inrichting digitale organisatie*

Om uitvoering te geven aan regievoering, waarbij een regievoerder een vooraf vastgesteld aan statushouder in begeleiding krijgt, is het van belang de personele en digitale organisatie rondom statushouders goed in te richten. Daarmee sluiten we aan op de systemen van Huisvesting, Inkomensondersteuning, Tiem, het SWT en DUO. Dat is een stevige opgave waarbij we betrokkenen moeten overtuigen van de noodzaak van de verandering. Overigens is het ook ten behoeve van de verantwoording van de besteding van subsidie richting Amif en de Provincie noodzakelijk om onze digitale organisatie op orde te hebben.

### *Evaluatie en betrekken doelgroep*

Sinds 2019 zijn we ons aan het voorbereiden op de invoering van de nieuwe inburgeringswet. Deels door het treffen van voorbereidingen (bijvoorbeeld door schrijven van een bestek voor de aanbesteding) en deels door gewoon te doen (brede intake op AZC afnemen, maken PIP, budgettering en casemanagement). Onze visie en voorbereidingen hebben we afgestemd met de convenantpartijen en de Participatieraad. Begin 2021 ontvangt u van ons wederom een rapportage over de resultaten van onze gezamenlijke inspanningen.

De participatieraad heeft leden die recent hun inburgeringstraject hebben gevolgd en hun kennis, ervaring en inzichten met ons delen. Op deze wijze ontvangen wij vanuit verschillende kanten indrukken en signalen die ons input leveren om continu te werken aan de verbetering van beleid en de uitvoering van beleid.

Datum 12 augustus 2020

Daarnaast is een student van de Bestuursacademie Nederland gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de inrichting van ons beleid, de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan de Participatiewet en de nieuwe Inburgeringswet en in welke mate partijen in de stad, waaronder de inburgeraar zelf, dit ervaren.

### **Consequenties**

Aan het uitvoeren van de motie en de gedane toezeggingen van het college zijn geen onvoorzienbare consequenties verbonden.

### **Financiën**

De uitvoering van beleid en de voorbereidingen die worden getroffen passen binnen de door de Raad beschikbaar gestelde middelen. Daarnaast is een subsidie van Amif ontvangen van ca €500.000 (bij de raad reeds bekend) en een provinciale subsidie ad €200.000 in het kader van '1000 Kansen voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt' (zie raadsvoorstel dd 15 augustus 2020).

### **Communicatie**

Inmiddels zijn bijna 30 partijen aangesloten bij het Convenant Statushouders. Zij zijn betrokken bij de uitvoering van de opgaven die wij met elkaar hebben voor statushouders in Zwolle. Periodiek spreken we daarover met de Convenantpartijen, onze uitvoerende collega's van het SWT, Tiem en de Zwolse Participatieraad.

### **Vervolg**

Voor wat betreft de voorbereidingen op de nieuwe inburgeringswet lopen we op schema alhoewel er nog veel gedaan moet worden. Het vraagt van de gemeentelijke organisatie flexibiliteit en veranderingsgezindheid om deze opgave te vervullen. Dat vraagt veel energie en een lange adem. Eind 2020 ontvangt u van ons een kwantitatieve rapportage waarin wij u onder andere informeren over de uitstroom uit de bijstand, het aantal deelnemers aan de op (arbeids)participatie gerichte trajecten en het slagingspercentage van deelnemers aan het inburgeringsexamen.

### **Openbaarheid**

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke